

Bruddpariet i Hästaberg.

I Wrigstad på Lundholmens ågor ligger
då ett berg ute i sjön, de kallar Hästaberg-
get, o. där är ett brudpar bergtaget. De kom
från Lundholmens, o. han red o. hade henne
framför sig på hästen, o. som de kom nära
Hästabergget brast isen, o. de påstod, att trollena
tog dem in i berget, o. utåpå berget var det
som en häst vart i massa fjör.

Bruddpariet
i Hästaberg

På Virstoeps marker ligger det en göl, de Kat-
lar henne Grytegöla, o runt om är det 3 Kullar,
o de ser ut som fölken på en gryta. Grymt
djup är hon den där göla. En gång när far var
ung, så var där en, som skulle mäta, hur
djup hon var, o han tog en axatom o band en
yxa i änden o rodde ut på sjön o sänkte ner
henne. Men när han drog upp, så satt där
ingen yxa, men där var en baggaskalle i-
stället. Han blev rådd - han trodde förstär
fullt o fast, att där var nåt lotttyg med
i spelet - så han tog o slängde i baggaskal-
len, o de blänkta det som /det som/ av en
silverskål. Se han skulle ha latt bagga-
/forts./

3047

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

forts.

*skallen, men kastat i nåt annat i stället,
om det så bara hade varit en knapp, så ha-
de han haft en silverskål. Se det ska' en gö-
ra, om en får nåt på ett besynnerligt sätt,
så får en behålla det.*

Tomtar.Tomtar.

Tomtar fanns de många som hade. På Virs-
torps ågor kolade de alltid fönn vart år, ett
par, tre milon, o. de hade de Tomtar, som rykte
milona åt sig. Till lön för det, skulle de all-
tid lämna lite kol kvar, som tomtarna skul-
le ha att värma sig med julnatten. Det
gjorde alltid de gamle, när de kolade.

Smiland
Närtra
Wrigstad
1431

3047

Myrd. Gust. Johansen

Ben. K. Fleming Pettersson
Född 1862 i Wrigstad

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Marau.

Marau trodde de på, men jag har aldrig varit ut för den. Hon satte sig på både män-
niskor o. djur, o. ibland, när en kom ut i la-
gån, var hästarna alldeles genomblöta, o. ma-
nen på dem var lövig o. tilltufsad. Det var
marau som red dem, sa' de. Och då tog de
o. satte upp en lis över var spilta, för att ma-
rau skulle sätta sig på äggen på dem, när
~~hon~~ kom.

Marau.

Smeland
Wästbo
Wigstad
nytt år 1931

3047
Nytt år
Per Fleming Pettersen
Född 1862 i Wigstad

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

Tyslingmossen.

På Virstorps ågor var det en stor mosse,
de kallte store myr, o. där hade de tatt järn-
maln förn. Ute i den låg det några öar,
de kalltes för Raekareöara, för där hade bott
raekare o. skojare för i tiden - säna där sou
för ikring o. spälde o. trollade o. flädde hä-
tar. I kanten på store myr låg där en mosse,
de kallte Tyslingamossen, o. där hade de fått
o. fast för sig, att det var trolltygg.

Tyslinga-
mossen.

För han skulle ut en morgon tidigt o.
jaga - jaga toppar på spel för resten. Sou han
gick där i mossakanten, fick han se en stor
toppe, sou satt o. spelade i en tall. Han
gick intill o. sköt o. råkte så med, men
/ports/

Trolltoppen.

Skriv endast på denna sida!

6.

Småland
Västera
Västera
1901

3047

Nils E. Johanson
Bos K. K. Pettersson
Född 1852 i Västera

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Toppen han satt kvar o. spelade. Han gav ho-
nom en salva till, men det var likadant. Då
förstod han, att det var en trolltopp, o. att det
inte var lönt o. ödsels hägel mer på den.

En kväll var det ett par drängar, som
skulle ut på toppjakt vid lyp. Och de gick
ut där på mossen, men som de gick där,
hörde de, hur det högg tre riktiga ychugg
alldeles inne vid den, o. det var som en
människa hade gjort det, men där fanns ingen
mer än de på mossen. Och de blev så fört
de orkade, o. när toppjakt blev det inte den
kvällen.

Ychuggen.

Nått märkligt var ett lyp, som plögade
gå vid mossen var kvällen vid 8-tiden, o.
det slog aldrig fel, att det kom då. Det såg
ut som en kvast, en aln lång o. var som

Lypet.

fforts!

3047

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

av ^{id} hela en. Han gick en åtta, tio meter
över marken. Han steg upp i mossakanten o. gick
utefter, o. sin stog där en stor gran på ett
Ställe, de kallte Krikaväsa, o. där gick han in
ibland, ibland fortsatte han till några höga
berg de kallte Borstaberget. Och det har jag sett
Åtaliga gånger o. min far före mig.

Vingsted, om

Käringar med mjölkkravar.

Lar min var ute en gång tidigt en halvve-
mässe // maj // o. skulle skjuta toppar. Inte långt
från Viistorp låg där ett torp, som hetade Storsto-
gen. Och som han kom där förbi, fick han se
käringar där oppkrupen, naken på 'äsen på'
lagårdstaket o. hon skrek: 'Så långt som detta ro-
pet hörs å. säcket mitt!' Sedet var en säv, som
tog säcket ifrån andra.

Käringar
med mjölk-
kravar.

En gång var det en säv där som var
ute o. skrek: 'Så långt som detta ropet hörs
å säcket mitt!' Men då var där en alldeles
iitiiv, som hörde det, o. när käringarna hade
skreket, drog han till med: 'Det är så jäv

/ forts. /

3047

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

heller, o se da' var det förgjort för hä-
ringa för det siet, se den ledas namn ficks
inte nämmas i det sammanhanget.

Småland
Mästare
Vigstad
1931

3047

Mt. Erik H. Månsson
Mellanget 10 Jämsjö
Pär. u. R. Kinn
född 1852 i Vigstad

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11

Stina i Karshult.

En klok käring var Stina i Karshult i Hjälmseryds socken. Hon ljånade på ett ställe, och där hade de en halv, som hade dött, o. så fort det var nåt fel på djuren, trodde de, det var nån trolldom med i spelet. Hon fick gå till kloka Stina, o. maträsk fick hon med sig, för hon hade över tre mil att gå. Så när hon var framme gick hon in på ett ställe o. åt lite o. lypsade till sig. De som bodde där så till henne, att hon skulle sätta sitt mataknytt där, så slapp hon att gå o. släpa på det en så lång väg o. hon lämnade det där.

Så kom hon fram till Karshult o. träffade Käringsen hemma, o. ful var hon o.

Skriv endast på denna sida!

/forts./

11

/forts./

hon hade knappt nåå näsa utån bara två
häl därfrau. Mor gav henne ett par här av kal-
ven, de hade skickat med, o. mer behöüdes inte,
för att käringen skulle säga henne, ved det
var, o. hon fick ett litet bytte med lite
speter o. blodlasor, som de skulle grava ner
i lagån.

Men så när mor var där, var där en opp-
ifrån Svenarum, o. han hade en fastens, som
inte ville veta av honom längre. Se de sökte
käringa för allt mellan himmel o. jord, o. hon
hjälp dem också, så de. Och han ville sitta
o. vänta, men mor utiätsade sitt ärende, för
att de skulle få sällskap hem ett stycke.

'Gå du', sa' kloka-Sina till honom, för hon
har allt börjat att längta efter dig; och
han komnade av

/forts./

/forts./

När han hade gått, så kringa till mor,
att hon hade haft ett matsknytt med sig, o.
att hon hade lämnat det kvar på det o. det stäl-
let - o. så så hon namnet på stället, där mor
hade varit. Och det kunde mor ju inte veta till.
'De vill ta' maten för dig', sa' hon, 'o. när du
nu kommer dit, är de inte hemma, o. det har
de ställt till så med flit, för att du inte
ska' få din mat igen.' Och så talte hon om
för mor, att de hade nyckeln undanstucken
i grundens mellan ett par stenar, o. att mor
skulle ta' den själv o. gå in efter sin mat.
Och det var som kringa hade sagt, o. mor
gick in o. tog sin mat o. gick hem.

/forts./

Sm
/forts./

3047

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14

Om det sijn hjälpte för djurena i lagåren,
det vet jag inte, men säms där lyften var det
i var o. varannan lagård, s. det är inte mer än
ett par veckor sijn, de litte ett i fousto här i
socknen.

3047

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15

Om norrbaggarna.

Norrbaggar, de Kallar, o. finnar ska' va' troiskt folk. Om norrbaggarna sa' de, att de kunde locka till sig hela flockar med tjäder, o. de flög efter dem. När de var i Sverige o. skulle tillbaka till Norge, kunde de ha en 50-60 tjäderar efter sig o. på sättet hade de dem i en säck.

Om norrbaggar.

'Drakavägen'

Toörn liar det funnits stora djur, som är utdöda nu. I Vrigstād mellan Strömsjö o. Slätte-ryd är där gånge vägen t. höger en stor djup ålla, o. den kallar de för 'drakavägen', för där ska' en drake ha krupit ner till ån o. druckit. Sen bodde han på andra sidan vägen under en stor hass, o. när det var vackert låg, han oppe o. solade sig på henne.

'Drakavägen'

Jättekast.

I Lönnskulta backe bodde det förr en jätte. Så kom kristendomen i landet, o. de byggde kyrka i Urigstad, men det tyckte inte jättarna om. Och han i Lönnskult tog en sten o. slängde i väg, men ^{den} kom inte längre än till Lundholmns gård, sedan tog han en till, men den gick över o. hamnade vid Lunnaberg. / Det är 2 bautastenar, uppteckn: s annu. / Men kyrkan fick han aldrig ser.

Jättekast.